

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

NACRT
Prijedlog zakona br.

Prijedlog
Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori
poljoprivredi i ruralnom razvoju,
s Konačnim prijedlogom Zakona

Zagreb, studeni 2009.

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Republika Hrvatska se kao i sve zemlje u okruženju suočava s posljedicama svjetske ekonomske i financijske krize, koje se očituju u negativnim stopama gospodarskog rasta ove godine. U cilju očuvanja makroekonomske stabilnosti i stvaranja uvjeta za oporavak i stabilan gospodarski rast velik je naglasak stavljen na provedbu takve fiskalne politike koja će osigurati likvidnost i stabilnost sustava javnih financija.

Sukladno tome planirano je smanjenje rashoda državnog proračuna za iduće razdoblje, što će se u određenoj mjeri dogoditi i u sektoru poljoprivrede kroz smanjivanje proračunskih sredstava za provedbu mjera potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Godina 2010. najvažnija je godina za prilagodbu zakonodavstva i provedbu priprema za primjenu pravne stečevine EU u pogledu potpore. U svjetlu najnovijih spoznaja i procjena o izradi određenog dijela provedbenog zakonodavnog okvira i programskih dokumenata predlaže se produljenje rokova za izradu Nacionalnog programa za ruralni razvoj te podzakonskih propisa kojima se uređuju lokalne potpore, višestruka sukladnost i mjere ruralnog razvoja. Ovim prijedlogom želi se podići prag sredstava izravnih plaćanja iznad kojeg je obvezna primjena modulacije.

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Zakonom se uređuje sljedeće:

- Povećava se prag za obračun modulacije s 36.000,00 na 100.000,00 kuna. Propisani prag za primjenu modulacije po poljoprivrednom gospodarstvu, odnosno umanjenje izravnih plaćanja na temelju izračunatih prava na razini proizvodne godine, iznosi 36.000 kuna što znači da su primatelji potpore ispod tog praga isključeni. Taj je prag prenizak i nije u suglasju s postavljenim ciljevima poljoprivredne politike kao i pregovaračkim stajalištem RH za poglavlje 11. Posebice je taj iznos neprimjeren s obzirom na trenutnu gospodarsku situaciju i stanje u sektoru poljoprivrede koje razmjerno najteže pogađa skupinu gospodarstva koja primaju godišnje 40 do 140 tisuća kuna. Prijedlog je da se taj prag poveća do razine kojom bi cca 95% gospodarstava bilo isključeno iz modulacije a to je 100.000 kuna. Poljoprivredna gospodarstva koja ostvaruju do 100.000 kn godišnjih prava na izravna plaćanja jesu po ekonomiji obujma manja, uglavnom obiteljska poljoprivredna gospodarstva. U uvjetima očekivanog smanjenja proračuna predviđenog za financiranje izravnih plaćanja u 2010. godini, odnosno smanjenja Ukupne omotnice za proizvodnu 2009. godinu, jedinični iznosi morati

će se smanjiti. To će utjecati na smanjenje ukupnih isplata prava na izravna plaćanja po gospodarstvu, što bi dodatno opteretilo već financijskom i ekonomskom krizom pogođena gospodarstva koja su posebno ranjiva.

Na temelju isplata za proizvodnu 2008. godinu utvrđeno je da je u kategoriji do 36.000 kn bilo gotovo 80.000 poljoprivrednih gospodarstava. Procjena je da bi se povećanjem praga na 100.000 kn isključilo iz obračuna modulacije dodatnih oko 8,8 tisuća poljoprivrednih gospodarstava koji su primatelji oko 19% ukupne potpore. Tako bi sustavom modulacije bilo obuhvaćeno oko 4.800 najvećih gospodarstava. Premda tih 4.800 gospodarstava čine samo 5% ukupnog broja korisnika, na njih otpada više od 57% sveukupne potpore po osnovi izravnih plaćanja. Povećanje praga za primjenu modulacije na 100.000 kuna sukladno je stajalištima Vlade RH da se približno 95% korisnika izravnih plaćanja isključi iz primjene obvezne modulacije.

- Smanjenje iznosa poticaja za silažni kukuruz sjetve 2008. godine

Predlaže se brisanje odredbe članka 82. kojom se uređuje da će se poticaji za silažni kukuruz sjetve 2008. godine isplatiti u visini od 2.250,00 kuna. Radi smanjenja proračunskih sredstava poticaj za silažni kukuruz sjetve 2008. godine naknadno uvećan u 2009. godini isplatio bi se sukladno baznom iznosu koji je bio predviđen za krmno bilje u Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br. 87/02., 117/03., 82/04., 12/05. - ispravak, 85/06., 141/06., 134/07., 85/08. i 04/09.).

- Produljuju se rokovi za izradu Nacionalnog programa za ruralni razvoj te podzakonskih propisa kojima se uređuju lokalne potpore, višestruka sukladnost i mjere ruralnog razvoja

Radi dodatne potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom EU predlaže se produljenje roka za izradu podzakonskih propisa kojima se uređuju: lokalne potpore, višestruka sukladnost i mjere ruralnog razvoja, i to do godinu dana od donošenja Zakona. Time bi krajnji rok za donošenje ovih podzakonskih propisa bio kraj srpnja 2010. godine.

Također se predlaže produljenje roka za izradu Nacionalnog programa za ruralni razvoj do konca studenog 2010. godine, odnosno za dodatnih 11 mjeseci u odnosu na rok utvrđen sadašnjim Zakonom. Na taj način rok za donošenje ovog programa usklađuje se s rokom za donošenje Nacionalnog programa za poljoprivredu i ruralni razvoj koji je utvrđen u Zakonu o poljoprivredi. Time se postiže usklađenost hodograma donošenja ovih dvaju dokumenata od kojih je prvi programski dokument u skladu sa zahtjevima EU a drugi programski dokument Vlade RH kojim se prije svega utvrđuje višegodišnji proračunski okvir te omjer proračunskih izdataka između I. i II. Stupa poljoprivredne politike.

- Provedba modela dohodovne potpore

Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju iz srpnja 2009. godine nije predviđen zaseban model potpore dohotku već je isti prebačen u mjere ruralnog razvoja – mjere za razvoj ljudskih potencijala. Radi kontinuiteta provedbe modela potpore dohotku u iznosima koji su bili predviđeni u modelu potrebno je povećati intenzitet potpore prikazan u Dodatku 4. Mjere ruralnog razvoja i to s 12.000 kuna na 24.000 kuna po poljoprivrednom gospodarstvu. Detalji s načinom i uvjetima provedbe aktivnosti "- potpora dohotku poljoprivrednim gospodarstvima" biti će propisani novim pravilnikom.

- Rješavanje inspekcijskog nadzora u drugom stupnju

Radi efikasnije provedbe inspekcijskog nadzora u drugom stupnju proširen je obuhvat imenovanja članova Povjerenstva na sve državne službenike u Ministarstvu. Prema

važećim odredbama Povjerenstvo su činila dva poljoprivredna inspektora i jedan državni službenik iz Ministarstva.

- Usklađivanje prava na izravna plaćanja proizvođačima sadnog materijala
Uslijed razlike u datumu i načinu podnošenja Zahtjeva za plaćanje za sadni materijal sukladno važećem Zakonu o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju i starom Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu jedan dio sadnog materijala proizvedenog i deklariranog u 2008. godini, a prodanog u 2009. godini ostao je bez mogućnosti ostvarivanja prava na poticaj. Ovim prijedlogom Zakona omogućit će se proizvođačima da ostvare pravo na poticaj i za sadni materijal proizveden u 2008. godini, a prodan u 2009. godini.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim prijedlogom ublažiti će se posljedice smanjenja proračuna na mala, pretežno obiteljska, poljoprivredna gospodarstva.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva već će se isti provoditi preraspodjelom već odobrenih sredstava Državnog proračuna za 2009. godinu, unutar razdjela nadležnog ministarstva.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz Prijedlog za donošenje ovoga Zakona dostavlja se Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju s konačnim prijedlogom Zakona.

V. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku kako bi se spriječili veći poremećaji u gospodarskom sektoru poljoprivrede, odnosno kako bi se:

- u narednom razdoblju ublažile posljedice smanjenja proračunskih sredstava za provedbu mjera potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju koje bi se negativno odrazile na obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su najbrojniji ali po ekonomiji obujma najmanji i vrlo osjetljivi subjekti u poljoprivrednom sektoru,
- pravovremeno u skladu s utvrđenim rokovima i raspoloživim proračunskim sredstvima mogao napraviti izračun obračunskog pojedinačnog prava na izravna plaćanja u proizvodnoj 2009. godini i obračun modulacije na razini pojedinačnog Korisnika izravnih plaćanja sukladno važećem Zakonu o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Slijedom navedenog, a u skladu s člankom 159. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 06/02 - pročišćeni tekst), predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU,**

Članak 1.

U Zakonu o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine br. 83/09) u članku 18. stavku 1. brojka "36.000,00" zamjenjuje se brojkom: "100.000,00".

Članak 2.

U članku 65. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori u Ministarstvu i poljoprivredni inspektori u područnim jedinicama Ministarstva sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a u drugom stupnju poslove obavlja posebno povjerenstvo Ministarstva čije članove imenuje ministar. Povjerenstvo čine tri člana koja se imenuju iz reda državnih službenika u Ministarstvu koji imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.“

Članak 3.

U članku 79. riječi "31. prosinca 2009." zamjenjuju se riječima "30. studenog 2010.".

Članak 4.

U članku 81. stavku 2. riječi "šest mjeseci" zamjenjuju se riječima "godinu dana".

Članak 5.

Članak 82. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

(1) Za sadni materijal koji je proizveden i priznat u 2008. godini, a prodan u periodu od 01. siječnja do 15. lipnja 2009. godine, korisnici ostvaruju pravo na ostalo plaćanje za proizvodnju sadnog materijala u skladu sa Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“ broj 83/09) za što mogu podnijeti zahtjev do 31. prosinca 2009. godine.

(2) Uvjete i način podnošenja zahtjeva propisati će ministar pravilnikom.

Članak 7.

U Dodatku 4. Zakona u retku "mjere za razvoj ljudskih potencijala", unutar aktivnosti "potpora dohotku poljoprivrednih gospodarstava", u stupcu "intenzitet potpore (udio opravdanih troškova ili kn)" riječi "do 12.000 kuna godišnje" zamjenjuju se riječima: "do 24.000 kn po poljoprivrednom gospodarstvu".

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Povećava se prag za obračun modulacije s 36.000,00 na 100.000,00 kuna. Poljoprivredna gospodarstva koja ostvaruju između 36.000,00 i 100.000,00 kuna prava na izravna plaćanja jesu po ekonomiji obujma manja gospodarstva. U uvjetima smanjenja proračuna predviđenog za financiranje izravnih plaćanja, odnosno smanjenja Ukupne omotnice, jedinični iznosi morati će se smanjiti. To bi utjecalo na smanjenje ukupnih isplata prava na izravna plaćanja po gospodarstvu, što bi dodatno financijski opteretilo mala financijskom i ekonomskom krizom pogođena poljoprivredna gospodarstva.

Uz članak 2.

Ovom se izmjenom određuje da ministar imenuje članove povjerenstva za rješavanja o žalbama protiv rješenja poljoprivrednih inspektora iz reda državnih službenika u Ministarstvu, te se dodatno propisuju stručni uvjeti koje moraju ispunjavati članovi povjerenstva.

Uz članke 3. i 4.

S obzirom na promjenu okolnosti vezanih uz pristupanje RH u EU potrebno je produžiti rokove za donošenje Nacionalnog programa ruralnog razvoja i podzakonskih propisa kojima se uređuju lokalne potpore, višestruka sukladnost i mjere ruralnog razvoja, a radi dodatne potrebe usklađivanja istih s pravnom stečevinom EU.

Uz članak 5.

Člankom se umanjuje poticaj u visini od 2.250,00 kuna za silažni kukuruz. Poticaj za silažni kukuruz sjetve 2008. godine isplatit će se u inicijalnoj visini od 1.250,00 kuna koliko je, sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br. 87/02., 117/03., 82/04., 12/05. - ispravak, 85/06., 141/06., 134/07., 85/08. i 04/09.), iznosio poticaj za krmno bilje.

Uz članak 6.

Uslijed razlike u datumu i načinu podnošenja Zahtjeva za plaćanje za sadni materijal sukladno važećem Zakonu o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju i starom Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br. 87/02., 117/03., 82/04., 12/05. - ispravak, 85/06., 141/06., 134/07., 85/08. i 04/09.) jedan dio sadnog materijala proizvedenog i deklariranog u 2008. godini, a prodanog u 2009. godini ostao je bez mogućnosti ostvarivanja prava na poticaj. Prijedlogom ovog članka omogućit će se proizvođačima da ostvare pravo na poticaj i za te količine proizvedenog sadnog materijala u 2008. i prodanog u 2009 godini.

Uz članak 7.

Radi kontinuiteta provedbe modela potpore dohotku u iznosima koji su bili predviđeni u modelu potpore dohotke sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (NN br. 87/02, 117/03, 82/04, 12/05-ispravak, 85/06, potrebno je povećati intenzitet potpore prikazan u Dodatku 4. Mjere ruralnog razvoja i to s 12.000 kuna na 24.000 kuna po poljoprivrednom gospodarstvu.

Uz članak 8.

Određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 18.

- (1) Umanjenjem isplata izravnih plaćanja (u daljnjem tekstu: modulacija) obuhvaćena su ona prava na razini proizvodne godine po korisniku koja prelaze iznos od 36.000,00 kn.

4. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 65.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija Ministarstva.
- (3) Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori u Ministarstvu i poljoprivredni inspektori u područnim jedinicama Ministarstva sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a u drugom stupnju poslove obavlja posebno povjerenstvo Ministarstva čije članove imenuje ministar. Povjerenstvo čine tri člana od kojih se dva člana imenuju iz reda poljoprivrednih inspektora u Ministarstvu, a jedan član iz reda državnih službenika u Ministarstvu koji imaju završen sveučilišni diplomski studij pravne struke.

6. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 79.

- (1) Program iz članka 53. ovoga Zakona donijeti će Vlada Republike Hrvatske do 31. prosinca 2009. godine.

Članak 80.

Do početka rada Agencije za plaćanje, poslove Agencije za plaćanje iz ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

Članak 81.

- (1) Propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet će ministar u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br. 87/02., 117/03., 82/04., 12/05. - ispravak, 85/06., 141/06., 134/07., 85/08. i 04/09.):
 1. Pravilnik o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje, ("Narodne novine" br. 17/07., 133/07., 90/08. i 2/09.),
 2. Pravilnik o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br. 66/08. i 114/08.),
 3. Pravilnik o provedbi modela potpore dohotku ("Narodne novine" br. 2/05., 133/07. i 90/08.),
 4. Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu ("Narodne novine" br. 47/03., 6/04. i 4/08.),
 5. Pravilnik o potpori u sklopu programa očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina ("Narodne novine" br. 3/07. i 155/08.) i

6. Pravilnik o provedbi programa razvitka seoskog prostora ("Narodne novine" br. 71/05., 37/06., 109/06., 96/07. i 86/08.).
- (3) Odredbe Pravilnika iz stavka 2. točke 1. ovoga članka koje se odnose na poticaje u ribarstvu ostaju na snazi i nakon donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka, a do donošenja posebnog propisa kojim će se urediti potpore u ribarstvu.

Članak 82.

Poticaji za silažni kukuruz sjetve 2008. godine isplatiti će se u visini od 2.250,00 kn.

DODATAK 4.

MJERE RURALNOG RAZVOJA, INTENZITET POTPORE

mjera	aktivnost	intenzitet potpore (udio opravdanih troškova ili kn)
mjere edukacije krajnjih korisnika	– stručno osposobljavanje i informiranje poljoprivrednih proizvođača uključujući širenje stručnih i znanstvenih spoznaja te inovativnih praksi	do 100%
	– korištenja savjetodavnih i drugih usluga za poljoprivrednike osim onih koje se odnose na višestruku sukladnost	do 80%
mjere za razvoj ljudskih potencijala	– potpora dohotku poljoprivrednih gospodarstava	do 12 000 kn godišnje
	– rano umirovljenje nositelja i članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva	Do 130 000 kn po nositelju godišnje
	– potpora mladim poljoprivrednicima za preuzimanje resursa poljoprivrednih gospodarstava	do 400.000,00 kn jednokratno
mjere za razvoj i očuvanje proizvodnih potencijala	– kapitalna ulaganja, restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednih gospodarstava	Za mlade poljoprivrednike u područjima s otežanim uvjetima gospodarenja do 65%, za ostale do 50%
	– usvajanje i primjena novih standarda zaštite okoliša, javnog zdravlja, zdravlja životinja i bilja, dobrobiti životinja i sigurnosti na radu	do 75%
	– unapređenje samoopkrbnih gospodarstava koja proizvode poljoprivredne proizvode za vlastitu potrošnju i za tržište	od 14.500,00 - 29.000,00 kn/god. kroz 5 godina

	– povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima	do 65%
	– poboljšanje i razvijanje infrastrukture vezane za razvoj poljoprivrede	do 50%
	– uređenje poljoprivrednog zemljišta kroz: sređivanje zemljišno–knjižnog stanja, okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda, poboljšanje kakvoće tla, troškovi nastali za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske i drugo	do 75%
	– povećanje proizvodnje i korištenja obnovljivih izvora energije iz biomase i otpada animalnog podrijetla	do 70%
	– prevencija šteta nastalih od elementarnih nepogoda uključujući sufinanciranje premije osiguranja i sanaciji šteta na poljoprivrednim gospodarstvima	do 80%
mjere marketinga u poljoprivredi	– promocija tradicionalnih poljoprivredno-prehrambenih i obrtničkih proizvoda i tradicionalne kuhinje	do 60%
	– razvoj novih proizvoda, procesa i tehnologija u poljoprivrednom i prehrambenom sektoru; poticanje korištenja inovativnih rješenja i pristupa u proizvodnji, istraživanju i razvitku	do 75%
	– potpora poljoprivrednicima koji sudjeluju u programima kvalitete hrane	do 75%
	– potpora skupinama proizvođača za aktivnosti informiranja i promicanja proizvoda u programima kvalitete hrane	do 75%
mjere za osnivanje i razvoj proizvođačkih grupa i proizvođačkih organizacija	– uspostava, funkcioniranje i umrežavanje proizvođačkih grupa i proizvođačkih organizacija	do 50%
	– izrada i provođenje programa proizvođačkih grupa, proizvođačkih organizacija i udruga proizvođača	do 50%
mjere za održivo korištenje zemljišta	– potpora poljoprivrednicima na područjima s otežanim uvjetima gospodarenja	180-1800 kn/ha
	– provedba poljoprivredno-okolišnog programa	do 80%
	– ulaganja koja se odnose na dobrobiti životinja, neproizvodna ulaganja i drugo	do 80%
mjere za očuvanja	– očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina	prema

biološke raznolikosti	domaćih životinja	Dodatku 3.1.
	– očuvanje biljnih genetskih izvora	do 75%
	– očuvanje genetskih resursa	prema Dodatku 3.2.
mjere diversifikacije ruralnih gospodarskih djelatnosti	-diversifikacija na nepoljoprivredne djelatnosti	do 60%
	– stvaranje i razvoj mikro poduzeća s ciljem promicanja i razvoja poduzetništva	do 60%
	– poticanje turističkih djelatnosti	do 50%
mjere poboljšanja kvalitete života u ruralnim područjima	– unapređenje osnovnih usluga za gospodarstvo i stanovništvo u ruralnom području	do 60%
	– obnova i razvoj sela	do 100%
	– očuvanje i unapređenje ruralnog naslijeđa	do 60%
mjere jačanja lokalne zajednice	– priprema i provedba lokalne strategije razvoja	do 55.000,00 kn godišnje
	– upravljanja lokalnim akcijskim grupama i provedba lokalne strategije razvoja	
	– provedba projekata suradnje između lokalnih akcijskih grupa	
mjere edukacije za korisnike potpore diversifikaciji ruralnih gospodarskih djelatnosti, poboljšanju kvalitete života u ruralnim područjima i jačanju lokalne zajednice		do 100%